

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál. FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Dessewitz-ter 7. szám alatt	Telefon szám 124. Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.	A kiadóhivatal vezetője: Rényi László.
--	--	--	---

Népgyűlés Makón.

Makó a választójog mellett

Megnyilvánulásában nagyszerű, méltóságában impozáns népgyűlést tartott tegnap, pünkösd második napján Makóváros közönsége abból az alkalomból, hogy a székesfővárosban e hó 23-án a feketeszett hatalmi túltengés kioltotta azoknak az ártatlan embereknek életét kik nem tettek egyebet, mint kimentek az utcára, hogy ott jelenlétükkel és sokaságukkal megmutassák a népjogok elkövetőinek azt, hogy az emberi legszentebb és az őket megillető jogokat tovább visszatartani nem lehet.

Tíz ezer ember gyűlt össze Makóváros piacterén és fejezte ki rosszaságát megvetését a fölött, hogy Budapesten a hatalmi téboly ártatlan emberek vérért ontotta ki és megteremtette ez által az általános titkos választói jognak mártírjait, áldozatait, melynek eddig csak küzdői voltak és ma már halottai, sebesültjei pedig százával vannak.

A tegnapi népgyűlés azonban nemcsak az emberek legyilkolása felett fejezte rosszaságát, de újból kimondotta, hogy azt a parlament csoportot, mely a népjogok kivívásáért küzd, azt küzdelmében támogatja mindaddig, míg az általános, titkos választói jog törvénybe iktatva nem lesz.

A megnyilvánulásában nagyszerű népgyűlésről az alábbi tudósításunk számol be:

A népgyűlést Jóó Ferenc, a makói szociáldemokrata párt tagja nyitotta meg, kinek javaslatára a népgyűlés elnökévé Kiss Pál dr., jegyzőjévé pedig Alexi Józsefet választották meg.

Kiss Pál dr. a népgyűlést a következő beszéddel nyitotta meg:

Megköszönve a bizalmat, köszöntöm s üdvözlöm Makó város egybegyűlt népét, mely elfjött, hogy részt kérjen a népjogok kivívásában a nagyszerű küzdelemben, melyet Magyarország sok millió népe az általános, egyenlő, titkos választói jogért folytat. Kell, hogy még ma is hatása alatt álljunk azoknak az eseményeknek, melyek a múlt napokban Pesten végbementek. A nép jogait követelő forradalom előzetes vihara száguldott keresztül-kasul Budapest utcáin. Jelezve azt az óriási erőt, mely a népben van, ha

egyszer feltámad és akarni kész. Megmutatta az a két napi vihar, mire képes a nép s hogy a nép akarata ereje előtt hiábavaló mindenféle szorongó, kard és bármilyen fegyver. Nem ijed meg, előre megy és győzelmet arat.

Ki tagadhatná, hogy forradalmi lázban ég az egész magyar nemzet. Ki ne látná, hogy forradalmi idők következtek reánk.

Hát én is azt mondom, legyen forradalom, álljon talpára az egész ország népe s ne engedjen addig, míg ki nem vivja azokat a jogokat, melyek őt isteni és emberi jog szerint épp úgy megilletik, mint azokat a hatalmasokat, akik a jogokat egyedül a magok számára oroszák el s a népet ezekből még erőszakosan is kizárnak akarják.

Nem véres, nem romboló forradalmat kívánok én, bár meggyőződésem, hogy a múlt napok budapesti véres forradalma mégis szükségszerű volt.

Szükségszerű, mert nem tehet róla a nép, hogy a hatalom mai urai vakok, siketek, buták, akik nem képesek megérteni és megérteni a kor kényszerítő erejét, mely ma már nem tűrheti azt a szégyenhelyzetet, hogy míg az ugynevezett felső tízezer s ezek esatlóhadja a jogok minden kiváltását élvezi, mely nekik kizárólagos hatalmat biztosít, bármily gonoszul s embertelenül gyakorolják is ezt, addig a nép milliói még abból a minimális jogból is ki vannak zárva, hogy saját sorsuknak miként való intézéséhez hozzájárulhassanak — mert nincs szavazati joguk. Minden törvényt a nélkül, sokszor éppen ellenére hoznak.

Annál vérlázítóbb ez, mert azt is kénytelen elnézni és tűrni a milliónyi nép, hogy a mai választójog mellett úgy verődik össze a népválasztói törvényt hozó többség, amint éppen a mostani Khuen-féle többség összeverődött.

Décsy Zoltán ellenzéki országgyűlési képviselő csak a napokban jelentette ki benn az országgyűlésben az egész világ előtt, hogy leleplezi az a mai munkapárti többséget, mert oktatottakkal tudja bizonyítani, hogy a legutóbbi Khuen-féle választásokra négy és fél millió koronát vettek el a nemzet közpénzéből s ezzel vesztették meg a megvesztegethető hivány lelkű választókat, ezzel a pénzzel vásárolták össze a mai parlamenti többséget.

Le kell nyelnie a nemzetnek ezt a gaszágot is, a nélkül, hogy hagyják lakolni legalább a főcinkosokat.

Hát nem égbekiáltó gyalázat-e az, hogy türrük azt, hogy a mi keserves adófiléireinkből összeszedett pénzeket, a melyek arra valók volnának, hogy a nép mindenirányú fejlődését s boldogulását segítsék elő, egy-

szertien kiemelik az ország kasszájából s arra használják fel, hogy öszszesvárosolnak rajta egy olyan parlamenti többséget, mely éppen legfanatikusabb ellensége a nép fejlődésének s boldogulásának s a mely többség Tisza Istvánnal az élén még az időt is elkergette, látja már arra, hogy hosszú időre statáriáliter elfojtsa ebben az országban mindenféle népkararatot.

Eppen ezért volt szükség a budapesti forradalomra, hogy ha már Tiszára s bihari gárdájára szép szóval, a helyes okoskodás higgadt erejével nem lehetett hatni, megmutatta a nép, hogy — ökle is van, melylyel, ha kell — ütni is képes.

Ettől az ökölesapástól Tiszáék mintha kissé észhez is tértek volna. — múlt hét elején még köpte a markát Tisza Pista ur, hogy a véderőjavaslatokból, melyeket a nép anyagi erejének a kiszípolozására szántak, a hét végére törvény lesz. De imo, elmult a hét, már másikba jutottunk és még se lett törvény és nem is lesz a — népparlament biztosítása nélkül.

Népparlamentet követelünk, melyet csakis az általános, egyenlő, titkos választói jog által lehet teremteni. Olyan parlament kell nekünk, a melyben nemcsak Tiszának és gárdájának, hanem a magyar nép millióinak is az óhaja, vágya, akarata meghallgatásra s megszívlelésre lel.

Vagy maradjon meg tán a mai közéleti cloaka, az a mocsárral telt undok kanális-rendszer, melyből — mint Hoch János Justh-párti képviselő kifejezte a napokban — az országgyűlésen örült patkányok törnek elő a nemzet testére s mérgezik meg és ülik el a tisztességet.

Hát választás-e az, ahogy a mai rendszer mellett Magyarországon választanak?

A népet gyűlölő gögős kényurak, a Tisza Pisták kezükbe ragadják a kormányhatalmat. A nemzet pénzén a választási vesztegetések és erőszakosságok vezetésére direkt szerveznek egy külön osztályt a miniszteriumban. Ennek oda adják a nemzet pénzéből a sok milliókat, hogy azzal lekeket vásároljon az ő pártjuk részére de kezébe adnak minden más hatalmat is arra, hogy a választásoknál megfigyelhessen, minden szabadon, önállóan induló meggyőződést s azt idejében letörhesse és az illető szavazókat erőszakkal a is kormány táborába terelje. Igérnek, pénzzel vesztegetnek s erőszakoskodnak az egész vonalon.

Hiszen kézzel fogható példáit látuk ezeknek a gaszágoknak nálunk is a legutóbbi választásunkon.

Egyiknek azt ígérték, hogy a fiát állami pénzen katonatiszté nevelik, a másiknak, hogy fiát vagy lányát

hivatalba teszik, a harmadiknak közjegyzőséget, a negyediknek utbiztos-ságot helyeztek kilátásba. S ki tudná az ígéretek sok faját felsorolni. A kormánypart pártkassza körül meg mint husos konc körül az undok legyek, a gyalázatos lelkűek egész raja nyüzsgött s vágta zsebre a kiosztott 50 s 100 forintokat, meg még többet is, mint eladott meggyőződésük piszkos díjat.

Nem láttuk-e, hogy amelyik tisztviselő erős maradt a fenyegetések dacára is, annak azonnal existenciája ellen törtek.

Ez a gyalázatos, korrupt rendszer táplálta s növelte nagygyá azt az „értelmiséget” is, melynek vezető erejét most annyira féltik éppen az általános, egyenlő, titkos választói jogtól.

Hát hogy is néz ki ez az „értelmiség”? — Nem kell messze mennünk, hogy vele tisztába lehessünk.

Tisztelet a kivételeknek, ennek az értelmiségnek a nagy része Tisza István 1905 iki bukásáig, tehát míg ez volt a hatalom, nem épp olyan fanatikusán szerette és imádta ő Tiszát s gyűlölte és irtotta-e s ha tudta — a függetlenségeket, mint a hogy szerette az előbb gyűlölte függetlenségeket és átkozta az előbb imádot Tiszát mindjárt akkor a mikor már nem Tisza, hanem a függetlenségi voltak kormányhatalmon? És ezek az urak most újra annak a Tiszának hajbókálnak a elt bukásában annyira elátkoztak. Mert most Tiszát újra hatalom, míg az előbb imádot — de most újra agyonszidalmazott függetlenségi pártot kisebbségben látják.

Hát én azt mondom, hogy ennek az értelmiségnek a politikája nem politika, hanem a legrutabb lelkiismeret cédasága, mely közéleti törtételemben nem képes soha más célt látni, mint a saját övérdelkeit, melynek mindent feláldoz.

Uralkodjék s vezessen az értelmiség ebben az országban, de nem az, melynek se hite, sem elve, se meggyőződése nincs, hanem az, mely gaszagszeretettel, meggyőződései szilárdságával s elvhűségével s a közjóért való önzetlen munkájával példaképpül szolgál.

Ami ami a mai rendszer mellett cédaság, bofrány, gonoszság, bün előfordulhat, ezt mind elsőpri az általános, egyenlő, titkos választói jog.

A mai választási rendszer épp úgy állati sorba süjjesztí a népet, mint a középkorban a hübérendszert a szegény jobbágyságot. Mert épp en elpuszt benne minden önálló, szabad gondolkozást és meggyőződést.

Az önálló, szabad gondolkozás és meggyőződés pedig az, mely nemcsak hogy emberré teszi az embert, hanem művelí, fejlesztí és boldogab-

Van szerencsém a mélyen tisztelt vásárló közönséget értesíteni, hogy úgy a „FÖTÉR” valamint a „TULIPÁN” fiók

 üzletem áthelyezése miatt

folyó évi május és június hónapokban az eddigi szigoruan szabott áraimból **10 százalék engedményt** nyujtok. — — Kiváló tisztelettel
..... NEUMANN ZSIGMOND.

bá teszi. Am a nép fejlődésének a törvénye ép úgy nem ismer erőszakot, mint a természet törvénye. Hiába való is bármiféle erőszakoskodás, a nép fejlődésének s fejlődése leghatásosabb eszközének, az általános, egyenlő, titkos választói jog eljövetelenek gátat nem vehet.

Ha Tisza száz meg ezer eskadron huszárt állítat is a nép ellen, mely isteni és emberi jog szerint való jogát követeli, ha száz meg ezer attakot és sortüzet vezényeltet is, — az általános, egyenlő és titkos választói-jog akkor is meg lesz!

De nem kerül többé sor sem attakokra, se sortüzekre. *Tisza Pistát és egész granicsárhadát a nélkül is elsöpri már az öntudatra és önérzetre ébredt magyar nép lelkiismeretének hatalmas ereje, mely a nemzet testén és lelkén nem tűri meg tovább a gögös kényurakat és hitvány elősdiéket.*

A nép elég erős lesz romboló, véres forradalom nélkül is a lelkek feláradásának a forradalmával arra, hogy a mai romlott, erkölcstelen feudális rendszer helyébe felépítse a tiszta, becsületes demokratikus új Magyarországot.

Tisza Pista és egész gárdája mihamar úgy jár, mint az az örült kucseber, aki haragudott a gyorsvonatra, melynek a zakatolása nem tetszett neki. Gondolta, hogy megbosszulja magát, elébe fekszik a lokomobilnak, ezáltal kizökkenti a vágányából az egész vonatot, hogy izzé-porrá törjön. A gyorsvonat persze zökkenés nélkül átgázolt rajta s tovább robbogott, a kucsébernek meg hire-hamva se maradt, úgy semmivé lett.

Az általános, egyenlő, titkos választói jog robbogó vonata is nemsokára keresztül gázol Tiszáékon, akik utána semmivé válnak.

Csak a nép tartson ki s lelkesedéseinek harcát tüzével támogassa a mi gyorsvonatunk derék vezetőit, Justh Gyulát s társait!

Eljenek a népjogokért küzdő s elszánt harcosok, Justh Gyula s társai! Vesszenek a nép ellenségei!

Utána *Espersit* János dr. beszélt fél órán át igaz hűvel, mely általános lelkesedést váltott ki a nagy embertömegből.

A szociáldemokrata párt nevében beszédet mondottak *Demján* Imre, mint az aradi szociáldemokrata párt kiküldöttje, továbbá *Zombori* Lajos és *Kocsis* Sándor Makóról.

Végül *Espersit* János a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Makóváros közönsége által 1912. május 27-én a város főterén tartott népgyűlés fájdalmas gyászszal és megdöbbenéssel értesült azokról a hallatlan erőszakosságokról, melyeket részint az országgyűlésen, különösen az elnöki székben, részint künn az utcákon a nép jogai igazságos érvényesülésének az általános, egyenlő, titkos választói jognak útjába állítanak a hatalom mai urai. Ez erőszakosságokat és vérontásokat a népgyűlés nemcsak egyhangulag elítéli, hanem alkalmasoknak sem tartja a népjogok kivívásért folytatott harc megakadályozására. Miért is egyhangulag kimondja:

ragaszkodik az általános, egyenlő és titkos választói jog megadásához. Az ezért vívott harcot minden tekintetben támogatja s mindazoknak, akik csatasorban állanak, hálát és elismerést érez s ezek között legelső sorban Justh Gyulával, városunk képviselőjével szemben tiszteletteljes ragaszkodását fejezi ki.

A népgyűlés az előterjesztett határozati javaslatot egész terjedel-

mében elfogadta, mire a nagyszabású népgyűlés szép rendben véget ért.

Az ellenzék szövetkezése.

Elnapolják a Háza?

Tisza örjögő politikája.

A parlamenti ellenzék vezető tagjai ma délelőtt 11 órakor Kossuth Ferenc lakásán értekezletet tartottak, hogy véglegesen szentesítsék azokat a megállapodásokat, amelyek a pártok megbízottai nemcsak a választói jogi tervezet, hanem a parlamenti taktika és a véderő-reform ellen folytatandó harc tárgyában hoztak.

A parlament ellenzéki pártjai ma este értekezletet tartottak, amelyen egyhangulag elfogadták a kibontakozási tervezetet s ezzel ismét új életre támadt az ellenzéki pártok szövetkezése, az új koalíció, amely azonban a régítől egy elemetáris alapon különbözik, abban, hogy ezen formájában nem vezeték hatalmi célok, hanem csak a választói reform megvalósítása és Tisza erőszak politikájának megbuklata. És tekintettel arra, hogy az új koalícióban több mint száz ellenzéki képviselő tömörül, kétségtelen, hogy ez az erős és egy célra törekvő tábor sikerrel is tud megküzdeni Tisza örjögő politikájával és a többség erőszakos fellépésével.

A mai határozat alapján az ellenzéki pártok keresni fogják az alkalmat arra, hogy egyöntetű kibontakozási tervezetüket, amely a választói reformot junktimba hozza a véderőreformmal, valamely módon a parlament elé terjeszthesék.

Értesülésünk szerint az ellenzék tagjai *egy napirend előtti* felszólalás keretében terjesztik elő egyöntetű elhatározással hozott kibontakozási tervezetüket, és kérik fogják a parlamentet, hogy üléseit mindaddig, amíg az új alap fölött a tanácskozások folynak, — *napolja el*. Valószínűnek tartjuk, hogy a kormány a Ház rövid elnapolásához hozzá is fog járni, mert míg egyrészt a további ülésezés céltalan lenne, másrészt az ajánlat el nem fogadása annyit jelentene, hogy a kormány már az első nap az előterjesztett alap megvitatása nélkül keztyüt akar dobni az ellenzéknek.

Ezek után már csak két kérdés lehetséges. Vagy elfogadja a kormány az ellenzék egységes kibontakozási tervezetét, vagy elveti. Ha nem fogadja el, akkor egy száz tagot számláló erős ellenzékkel találja magát szemben, amelyet kitűzött céljától el nem tud tántorítani sem Tisza örjögő erőszakossága, sem a többség nevesleges készülődése.

Ha azonban a kormány a kibontakozási alapot elfogadja, akkor a parlamenti békének semmi semm áll útjába, csak egyedül — *Tisza* István gróf.

A parlament holnapi ülése nagyon érdekesnek ígérkezik. Eltekintve a kibontakozási akciótól, nagy érdeklődéssel kísérik a politikuskok a kizárt képviselők ügyét is. Az ellenzéknek az a felfogása, hogy a törvénytelenül hozott határozatnak egy képviselő sem

köteles magát alávetni. Erre támaszkodni *Kovács* Gyula kijelentette, hogy akár élete árán is bemegy a Házba, mert képviselői jogaiban senki sem háborgathatja.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 29. Szerda. Római kath. F. Pünk. v. G. Or. kath. Május 13. G. Pünk. v. — Nap két 4 óra 14 perckor, nyugszik 7 óra 40 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelensé hűvös, változó sok helyütt zivataros esővel. S. rögnyprógnózis: É. y. he, elvéve csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet: 19.6 Celsius.

Megvaltoztatott hivatalos órák.

A makói m. kir. pénzügyigazgatóság folyó évi június 1-től október 1-ig köznapokon reggeli 7 órától délután 1 óráig tartja a hivatalos óráit.

Birtokvaltozások. Csermák Antal és neje Kis Julianna megvette Lengyel Rozál és társai girizdosi kenderföldjét 500 koronáért. özv. Arva Antalné Almási Anna kiskoru gyermekei részére megvette Szücs Péterné Benze Erzsébet ez. bécsi házat 600 koronáért. Bokai Mihály kiskoru gyermekei részére megvette Bokai Gergely dái tanya szántóföldjét 13500 koronáért. Dégi István megvette ifj. Dégi István 2343 népsorszámu ház és vorebesi szőlőföld részét 3500 koronáért. Racz Sándor megvette Szirbik Sándor és neje Kis Rozália honvodi házat 1948 koronáért. Csala Ferenc megvette Doviczi Julianna soványi szőlőföldjét 1000 koronáért. Czirbus János és neje Rázga Viktória megvette Doviczi Julianna soványi szőlőföldjét 694 korona vételárban.

A maros ismét árad. Marostordamegye alispánja ma sürgönyileg értesítette Csanádmegye alispánját, hogy a Maros felső folyásában évek óta nem tapasztalt rohamos áradást tüntet fel. Ez az ugynevezett zöld ár, mely néhány nap mulva Makóra is leérkezik, de hihetőleg minden baj nélkül elvonul.

Aranylakodalom. Lakadalom: ez már magában, így egyszerűen is szép, nevezetes nap az emberek életében, hát még mennyivel szebb az aranylakodalom! Ezer pár közül ugyszólván csak 5-6 pár ember örülhet, vigadhat az aranylakodalman. Ma egy ilyen ritka, szép lakodalomban volt része *Molnár* János polgártársunknak, ki ezeltől 50 évvel kelt egybe Békési Erzsébet hitostársával. Az öreg ifju pár nagy násznép kísérete mellett délután templomba vonult, hol a pap újra megáldotta őket. Az első áldás — úgy látszik hatott, mert 50 évre csakugyan boldogságot hozott házasságukra. De a kik már eddig boldogul éltek, bizonyára gyémántlakodalmaikat is boldogan várhatják.

Makói diákok lövőversenyén. Pünkösöd másodnapján délelőtt 9 órakor tartotta meg a szegedi ifjusági lövész egyesület, az évenkénti szokásos lövőversenyét. A vidékről részt vettek a versenyen a makói, nagykininai, hódmezővásárhelyi és természetesen a szegedi gimnáziumok VII-VIII. osztályu tanulói. A makói diákok közül díjakat hoztak haza kitűnő lövésükért: Milligh Károly egy finom drága utiböröndöt, Katkin Ede, egy ezüst nyelvű botot, Wizinger Károly, egy elegáns vadász táskát Linter Ambrus egy remek ezüst tinta tartót. Ezekon kívül számosan nyerték az egyleti érmeiket.

Nagy tűz Rattonyán. Az elmúlt éjjel a rossz kéményről kigyulladt Rattonyán *Török* Mihálynak zsin-

delylyel fedett háza, melyről az udvaron levő összes épületei leégtek. A kár 4000 korona. A legnagyobb baj az, hogy az épületek biztosítva nem voltak.

Verekedés a kávéházban. *Mészáros* Lajos kőmives legényt, ki az éjjel több társával az Abbázia kávéházban időzött, Nagy Imre nevű ácslegény minden ok nélkül egy sörös üveggel fejbe vágta, úgy hogy mindjárt elborította a vér. A súlyosan sérült fiatal embert a kórházba vitték. Nagy Imre ellen pedig megindították az eljárást.

Aki fogorvosságot árult. Pár nappal ezelőtt Makón is több helyre, de különösen hivatalokba beállított egy *Munzner* József nevű fiatal ember és mindenféle fogfájást megszüntető fog essenciát ajánlott megvételre. Munzner Makón elég jó üzleteket csinált és átment Apátfalvára, hol azonban a csendőrség fülön fogta és árult e kobzotta, mert gyógyszerrel hazálni nem lehet. A fiatal ember ellen megindították egyben az eljárást is.

A katonák aratási szabadságolása. A honvédelmi miniszter körrendelet folytán a közös hadsereg tényleges állományu legénységének egy jelentékeny része (a lovassághoz és a tábori tűzirséghez tartozókat kivéve) az aratási munkáknál való résztvehetés céljából az aratás idejében 3 hétre szabadságotlan fog. A szabadságolás az illető katonák által személyes kihallgatáson (rapporton) kérelmezendő.

Utonálló legények. Mezei József, Silankai János és Tóth Ferenc mezőkovácsházi legényeket igen bosszantotta, hogy Kis Fonó Pál a legszebb leánynak: *Konti* Etelnek udvarol. Elhatározták, hogy mindkettőn bosszút állnak. Ennek a bosszunak az ideje tegnap érkezett el, mikor Kis Fonó Pál *Konti* Etellel a mezőn sétált. A szerelmes párral szemben jöttek a haragos, illetve bosszuálló legények és minden bevezetés nélkül rájuk vetették magukat. Mindkettőt a földre teperték és agyba-föbe verték. Az utonálló legények ellen könnyű testisértés miatt indult meg az eljárás.

Rejtvényeink megfejtése. A Makói Független Ujság 121-ik számában közölt rejtvényeink helyes megfejtése: I. Számrejtvény: Nyelvében él a nemzet. II. Betűrejtvények. III. Hegyi tengerszem. IV. Soroksár. Helyesen fejtették meg: Dózsa Andor, Karácsonyi Dezső, Pópa János, Sonkovics Mihály, Pesti Béla, Papós József, Heeskö Lajos. A megfejtők közt Péterfy Neteve című könyve sorsoltattott ki s azt Sonkovics Mihály nyerte. A könyv szerkesztőségünkben átvethető.

A kinek szép, jó olecsó falkárpitra (Tapéta) Limóleum padló szőnyegre van szüksége: forduljon bizalommal *Jerk és Schusáicz* Tapéta házához Wien 1. Meuer Markt, 3; ki ugy nagy árjegyzeteket, mint költséget ingyen küld.

Mai számunkban a Jenei Székely Lajos gyógyszerész ur hirdetésében közzétett *Kochilin* szőlőmoly és féregirtó anyagra itt is fölhiujuk olvasóink, különösen a gazdaközönség figyelmét. A *Kochilin* a kecskeméti híres kertészetben a múlt évben már rendkívül sikerrel használták, ugy a szőlő, mint a gyümölcsfáknál.

Olvasóink figyelmét ezuton is fölhiujuk a Wertzberger Fanny mell-fűző hirdetésére.

„Varázsfuvola.” Ezen pompás új hangszerezen bárki egy óra alatt megtanulhat játszani. A „Varázsfuvola” mely 20 trombitahanggal és 4 bőgővel van ellátva, dalokkal, iskolával eceskely 4 koronába kerül. A „Varázsfuvola” rendkívül könnyen fújható, szinte magától szól meg és ezért fiatalnak, öregnek sőt gyerme-

keknek is kedvelt hangszere. A „Varrásfuvola“ kizárólag a Wágner a „Hangszer- Király“-nál kapható. Budapest, József-körút 15. Árjegyzék ingyen.

Erőszakos udvarló

Egy asszony, aki gyakran megijed

Földi Ferenc keletibai napszámos felesége a napokban éjjel 12 órakor a vasúti állomásról ment haza, közben vele szembe jött Bákity Elek keletibai lakos. Bákity csatlakozott az asszonyhoz, akit előbb szép szóval és ígéretekkel szerelmi ajánlatokkal zaklatott.

Földiné a szerelmes lovag esábitó suttogását nem akara meghallgatni és felszólította, hogy távozzék mellőle. Bákity erre nem volt hajlandó, lefővéssel fenyegette meg, ha eltávozik mellőle. Majd hazakisérte az asszonyt lakására és ott pisztolyát neki szegezve, kényszerítette, hogy szerelmi ajánlatát elfogadja.

Tegnapelőtt Földi ismét nem volt odahaza és Bákity éjjel 11 órakor bekopogtatott a szalmaövegyhez. Földiné nem akara beengedni, de ekkor a szerelmes szívű udvarló azzal fenyegette meg, hogy betöri az ablakát s azon keresztül mászik be. Az asszony — mit tehetett egyebet — beengedte Bákityot, aki azonnal kényelmesen helyezte magát a szobában.

Földiné, hogy megszabaduljon erőszakos és alkalmatlan udvarlójától, eselhez folyamodott. Azt mondta Bákitynak, hogy az ura mindon perében hazajöhet, azért ő kimegy az utcára és megnézi, hogy nem közeledik-e még a házhoz. A már ekkor teljesen pörére vetkőzött Bákity ebbe beleegyezett, mire Földiné elment legközelebbi szomszédjához, Kiszinger Ferenchez, akit felkötött és segítségül vitt magával.

Kiszinger a tolokodó lovagot felszólította, hogy azonnal távozzék a lakásból. Bákity részegnek tetetve magát, szitkozódni kezdett, azután ismét agyonveréssel fenyegette meg az asszonyt, eltávozott.

A csendőrség a felkötvetelő szerelmes ellen megindította az eljárást.

SZINHÁZ.

Eszemadta.

Eglander csinos zenéjű operetteje ma este nagyon tetszett s a librettón is jól mulatott a közönségünk. A játékosok elemükben voltak, nagyon jó kedvvel ügyesen játszottak. Ma is *Peterdyt* kell elsősorban említenünk, a ki ma is végtelenül kedves volt. Játékában énekében egyformán gyönyörködtünk. *Berczik* tiszta csengésű koloratúrje játékához édesen simult. Ujj és Szigeti folytonos mókáikkal tartották állandó s jól eső derűtségben.

* Horváth Kálmán vendégszerepe. A szerda és csütörtöki előadások a vizionlátás kellemes estéi lesznek közönségünknek. — Thury igazgatónak ugyanis sikerült Horváth Kálmánt, a Királyszínház kiváló baritonistáját, — ki a pünkösdi ünnepek alatt Aradon vendégszerepelt nagy sikerrel, megnyerni arra, hogy két estén bennünket is gyönyörködtessen művészetével. Első fellépését Planquette szép zenéjű operettjében Ripp Van Winklében, második fellépését Lehár Ferenc értékes muzikája nagy operettjében a m. kir. Opera műsordarabjában a Hercegkisasszonyban tartja.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (73)

Két fiatal szív szomorú végzele.

ELSŐ RÉSZ.

XI.

— Lehetetlen? folytatta gunyosan Trangy; te rosszabb vagy Tamásnál is; könnyen meghazudtolod az apádat! . . .

Szerencsére, nagyon egyszerű módom van rá, hogy meggyőzzek . . .

Bár nagyon kevésre becsülöm a Serraval Jean erkölcsiségét, mindazáltal elég őszintének tartom rá, hogy ne hazudjék a te jelenlétében.

Kérdezd meg őt magát és meglátod, mit fog felelni.

Simonne még egyre küzdött az apja ismételt vádjai ellen, de a kétely kezdett belopózni a szívébe; kód borította el a szeméit s érezte hogy majd elájul.

— Nem illik, hogy így írj Serravalnak, jelentette ki szárazon az apa; különben fölösleges is, mert az imént én magam adtam találatot ennek az urnak itten holnap délutánra.

Gyorsan értesülni fogsz tehát magaviseletéről . . .

Most magadra hagylak gondolatiddal, tette hozzá a képmutató szájalom hangján, és bár nincs okom büszkélkedni veled, őszintén sajt állak szegény lányom!

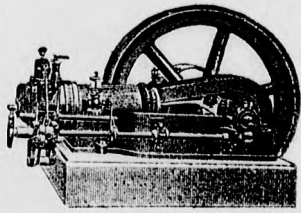
Sajnálni való volt igazán s kegyetlen kinokat állott ki.

Bár derekasan kitanulta a szenvedések iskoláját, soha sem érzett semmi hasonlót ahhoz a fájdalomhoz, mely most marcangolta.

Korai bánatok tették vigasztalaná gyermekiségét! később pénzbeli gondok, házi perpatvarok, önön becsérzetének sebei keserűséggel töltötték el ifjúkori első éveit.

De tavasz óta, hogy Jean Toronba jött, a bizonyosság, hogy szeretik és egy szilárd vonzalomra támaszkodhat, lerombolta e kínos emlékeket legalább mesés messzeségbe dobta őket vissza. (Folyt. köv.)

Nyersolaj szivógáz diesel **MOTOROK** benzín és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás. **Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.** Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára. 147 VEZÉRKÉPVISELŐ: **Gellért Ignác és Társa** Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

A „Makói Független Ujság“ előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K. 50 fill.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság“-ot megtalálja benne, amire - szükségé van. -

Teljesen ingyen

- férfi és ruhaszöveteket
- vászon és damaszt árukat, ágyneműeket, paplanokat, cipőket, kalapokat stb.

senki sem ad.

- Hanem rendkívüli olcsó áron szerezhetők be a (Stenczky-féle házban,) Szalóky Sándor üzlete mellett!!

Nagy vászonzőnyegekből!

Csomagoló ujság-papír

külső számra jutányosan kapható a Makói Független Ujság kiadóhivatalában.

Gazdák figyemébe!

Van szerencsém a t. gazdák közönség b. figyelmét felhívni, hogy Makón Vásárhelyi-u. 15. sz. házunkban

mütrágya kereskedést

nyitottam. Megrendeléseket eszközölni lehet. — A gazdák közönség b. pártfogását kéri **DIÓS IMRE.**

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság“-al. A „Makói Független Ujság“ mindent megír, semmit se hallgat el.

Megérkezett!

2600 méter tiszta gyapju férfi ruha szövet, valamint nagy mennyiségű női ruha szövet,

melyek mesés olcsó árakért

416 szerezhetők be az

Alkalmi áruházban.

Kossuth szoborral szemben.

Gyomor baj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorrágást, hasmenést és egyéb gyomorbetegségeket. Hirtelen rosszullet és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elí x.fmar ffo védjegy rajta van.

Lapkihordó-fiúk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

A gazdasági iskolával szembe levő Szegegy-utcában a Szabo ácsmester fele ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó esetleg 1 évre használt bérbe kiadó. Ugyanott több házhely és jó kiszáradt vályog jutányos áron eladó. Értekezni lehet

Dózsa Andorral hosszú-utcai bormérésében. 543.

A Liget-utcában Pollák és Schvarc fakeskedéssel átellenben levő 36. új sor **ház bérbe kiadó.** száma

Értekezhetni lehet: **Mágori Sámuel** reform. tanítóval. 554.

Földhaszonbérlet.

Az egyházaskéri vasuti állomás mellett jó karban levő tanyaépületekkel 60 kat. hold kitűnő szántóföldem haszonbérbe kiadó.

Pintér Miklós.

**Névjegyeket,
báli meghívókat**

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

„OLLA”
Teljes jótállás minden drbért
OLLA-gummit több mint 200 orvos mint pótló hatlant javasol
Kapható: Breuer Zoltán, Sándor Zsigmond, Embler József

Teljes
Italmérési

berendezések,
sörkimérő-készülékek folyékony szén-savval, vagy légnomással való üzemre pálinka-, sör- és borkimérő pultok, kimérő-csapok, vezetékek és az összes szerelvények
Dr. Wagner és társai
Budapest, IX. kerület, Tinódy-u. 3.
Elsőrendű különlegességi gyártmánya. Legnagyobb gyár e szakmában.
Tessék 3. számú árjegyzékünket kérni és ismertetést egyéb gyártási ágazatainkról.

Biztosítom
hogymeg bántja meg ha finom 14 karátos arany ékszert, zseb- és modern hárfa ütő ingaórárt akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi
Vidor Manó
műorás és ékszerész üzletét
MAKÓN, Fötér. Az Otthon-kávéház mellett.

Értesítés! 505
Tisztelettel értesitem Makóváros és vidéke hölgyközönségét, hogy
mellfüző műtermemet
folyó évi augusztus hó 1-éig ideiglenesen a Dégi-féle házba helyeztem át, Kertész Aladár butorraktara mellé. Együttal van szerencsém tudatni, hogy már megérkeztek
a párisi eredeti selyem- és tric modellek.
Tennis-, korzó- és leányka füzök, angol melltartók. Higienikus és legújabb ortopéd-védfüzőket, haskötőket orvosi rendeletre készíték. — Vidékre szívesen kiküldöm mintaválasztékaimat az eredeti modellekből rendelésre, fazon próbálásra és vásárlásra. — Mindennemű tisztítást, javítást a legolcsóbban és legjobban készíték.
A mélyen tisztelt hölgyközönség kegyes pártfogását továbbra is kérve maradok — kiváló tisztelettel
WERTZBERGER FANNY,
mellfüző készítő Makó, (fötér,) Dégi F. bádigos mester házában.

„VARAZSFUVOLA.”
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázs-fuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király” országsszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

NŐI FELÖLTÖK ORIASI VÁLASZTÉKBAN!
Legújabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol árúból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből
0 0 Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. 0 0
Mértékszerezinti rendelések elsőrangú munkásokkal saját mőhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.
Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!
Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és füzévéde, paplan lepedő!
Csecsemő kelengyék
Keresztelő párnák fejkötők és himzet, pipé paplanok.
Női biuzok a legizlésebb kivitelben.
141) Szörmeárúk,
boák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.
Legújabb divatu
női- és leánykalapok!
Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.
Diszítések és alakítások **Pártos E. és Tsa** Makó. Fötér, (az Otthon-kávéház mellett)

Nem szabad, dehogyszabad...
stb. kuplékat, népdalokat, katona és cigányzenét élethűen játszaz az eredeti „Eufon” tölcsernélküli beszelőép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona
WÄGNER „Hangszerkirály”-nál BUDAPEST, József-körut 15-1.
Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Földeladás.
Makótól 15 kilométernyire Pusztakeresztur mellett
253 hold prima föld
eladó 5 holdas parcellákban, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Hagyma- és heretermelésre kiválóan alkalmas. — Ugyancsak eh-z közel egy 30 és egy 20 kat. holdnyi terület is eladó. Ez utóbbin korlátlan italmérési jog is van.
511 Felvilágosítást ad
Dr. Stentzky József,
ügyvéd.

Tapéták
Linoleum padlószőnyegek
Linkrusztrák
a Tapéta háznál
Lerk és Schuschnitz
Wien VI., Gumpendorferstrasse 6.
Kivánatra mintakártya és költéségetés ingyen. 452

HARMONIKÁT
vehet legolcsóbban
Wagner a Hangszer-Király
országsszerte elismeri legolcsóbb hangszeráruházában
Budapest, József-körut 15. sz.
Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Két-soros bécsi forma. Harmonika 20 kor-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Értesítés.
Értesitem a n. é. közönséget, hogy minden szerdán reggeltől délig (a Burunkai-féle volt kávécsarnok helyiségében) mindennemű tollakat a legmagasabb árakban megveszek. Elne mulassza senki ezen jó alkalmat. Rosner Gyula, kiskunfélegyházi tollnagykereskedő.